Ceturtdiena, 2019. gada 14. novembris

P9_TA(2019)0057

Ģenētiski modificēta kukurūza Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21

Eiropas Parlamenta 2019. gada 14. novembra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (D063846/02 – 2019/2860(RSP))

(2021/C 208/04)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā kombinēti divi, trīs, četri vai pieci no vienkāršiem transformācijas notikumiem Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 un GA21, sastāv vai ir ražoti no tās (D063846/02,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību ([1]) un jo īpaši tās 7. panta 3. punktu un 19. panta 3. punktu,

— ņemot vērā Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā minētās Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas 2019. gada 16. septembra balsojumu, nesniedzot atzinumu, un pārsūdzības komitejas 2019. gada 11. oktobra balsojumu, atkal nesniedzot atzinumu,

— ņemot vērā 11. un 13. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulā (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu ([2]),

— ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) 2019. gada 27. februārī pieņemto atzinumu, kas publicēts 2019. gada 5. aprīlī ([3]),

— ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas, kurās iebilsts pret atļauju izmantot ģenētiski modificētus organismus (turpmāk "ĢMO") ([4]),

---

([1]) OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.

([2]) OV L 55, 28.02.2011., 13. lpp.

([3]) Zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un apakškombināciju novērtējumu izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-DE-2011-103), *EFSA Journal*, 2019. gads; 17(4):5635, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635

([4]) Eiropas Parlaments astotajā sasaukumā pieņēma 36 rezolūcijas, kurās iebilda pret atļauju izmantot ĢMO. Turklāt devītajā sasaukumā Parlaments ir pieņēmis šādas rezolūcijas:
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), no tās sastāv vai ir no tās ražoti (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0028).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar kuru atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1829/2003 atjauno atļauju laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētas sojas pupas A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastāv vai ir ražoti no tām (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0029).
- Eiropas Parlamenta 2019. gada 10. oktobra rezolūcija par projektu Komisijas īstenošanas lēmumam, ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1829/2003 atļauj laist tirgū produktus, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās, un ģenētiski modificētu kukurūzu, kurā apvienotas divas, trīs vai četras atsevišķas modifikācijas MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 un DAS-40278-9 vai kas sastāv vai ir ražoti no tās (Pieņemtie teksti, P9_TA(2019)0030).

— ņemot vērā Reglamenta 112. panta 2. un 3. punktu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas rezolūcijas priekšlikumu,

A. tā kā 2011. gada 16. decembrī *Syngenta Crop Protection AG* saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 5. un 17. pantu iesniedza pieteikumu par tādas pārtikas, pārtikas sastāvdaļu un dzīvnieku barības laišanu tirgū, kas satur ģenētiski modificētu kukurūzu Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 ("saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza") un atsevišķas apakškombinācijas, no tām sastāv vai ir no tām ražota; tā kā pieteikumā minēta arī tādu produktu laišana tirgū, kas satur saliktā transformācijā iegūtu ĢM kukurūzu vai sastāv no tās, izmantošanai veidos, kas nav pārtika un dzīvnieku barība, izņemot audzēšanu;

B. tā kā saliktas transformācijas ĢM kukurūza iegūta, krustojot sešus ģenētiski modificētas kukurūzas (ĢM) transformācijas notikumus, kā rezultātā panākta tolerance pret herbicīdiem, kas satur glufozinātu un glifozātu, kā arī tiek izdalīti seši insekticīdu proteīni ("Bt" vai "Cry" proteīni): Cry1Ab, Vip3Aa20, mCry3A, Cry1F un eCry3.1Ab, kas ir toksiski dažiem zvīņspārņu un cietspārņu kāpuriem ([5]);

C. tā kā saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas 22 apakškombinācijas jau ir atļautas; tā kā projekts Komisijas īstenošanas lēmumam attiecas uz atlikušajām 34 apakškombinācijām ([6]);

D. tā kā *EFSA* 2019. gada 27. februārī pieņēma pozitīvu atzinumu, kas tika publicēts 2019. gada 5. aprīlī ([7]);

E. tā kā Regulā (EK) Nr. 1829/2003 noteikts, ka ĢM pārtika vai dzīvnieku barība nedrīkst nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību vai vidi un ka Komisijai, sagatavojot lēmuma projektu, jāņem vērā visi attiecīgie Savienības tiesību aktu noteikumi un citi leģitīmie faktori, kas attiecas uz izskatāmo jautājumu;

Dalībvalsts piezīmes un papildu punkti

F. tā kā trīs mēnešu apspriešanās periodā dalībvalstis iesniedza *EFSA* daudzas kritiskas piezīmes ([8]); tā kā šajās kritiskajās piezīmēs norādīts, ka ar saliktā transformācijā iegūto ĢM kukurūzu nav nedz veikti visi augu toksicitātes pētījumi, nedz arī specifiski testi par visu saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas transgēnu kombinēto ietekmi, ka joprojām pastāv neskaidrības par *Cry* toksīnu ietekmi uz zīdītājiem un cilvēkiem, ka salīdzinošajā novērtēšanā nav gūti nekādi pierādījumi par nekaitīgumu, ka ar monitoringa plānu netiek nenodrošināta attiecīgās informācijas vākšana, nav ievērota Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/18/EK ([9]), kā arī nav nedz izpētīta iespējamā mijiedarbība starp herbicīdu atliekām un to metabolītiem, nedz izmērīti šo vielu līmeņi;

G. tā kā neatkarīgā pētījumā ([10]) konstatēts, ka *inter alia EFSA* toksikoloģiskais novērtējums nav pieņemams, jo nav pierādīts importēto kultūraugu nekaitīgums, ka novērtējumu nevar uzskatīt par atbilstīgu imūnsistēmas apdraudējuma novērtēšanas prasībām un ka vides risku novērtējums nav pārliecinošs;

([5]) *EFSA* atzinums, 11. lpp., 4. tabula.

([6]) Sešas piecu notikumu apakškombinācijas (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); 12 četru notikumu apakškombinācijas (Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507, Bt11 × MIR162 × MIR604 × 5307, Bt11 × MIR162 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR162 × 5307 × GA21, Bt11 × MIR604 × 1507 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307 × GA21, Bt11 × 1507 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307, MIR162 × MIR604 × 1507 × GA21, MIR162 × MIR604 × 5307 × GA21, MIR162 × 1507 × 5307 × GA21 un MIR604 × 1507 × 5307 × GA21); 11 trīs notikumu apakškombinācijas (Bt11 × MIR162 × 5307, Bt11 × MIR604 × 5307, Bt11 × 1507 × 5307, Bt11 × 5307 × GA21, MIR162 × MIR604 × 1507, MIR162 × MIR604 × 5307, MIR162 × 1507 × 5307, MIR162 × 5307 × GA21, MIR604 × 1507 × 5307, MIR604 × 5307 × GA21 un 1507 × 5307 × GA21); un piecas divu notikumu apakškombinācijas (Bt11 × 5307, MIR162 × 5307, MIR604 × 5307, 1507 × 5307 un 5307 × GA21).

([7]) Zinātniskais atzinums par ģenētiski modificētas kukurūzas Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 un apakškombināciju novērtējumu izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 (pieteikums EFSA-GMO-DE-2011-103), *EFSA Journal*, 2019. gads; 17(4):5635, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5635

([8]) Dalībvalstu piezīmēm par ĢM kukurūzu var piekļūt, izmantojot *EFSA* jautājumu reģistru: http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/login?

([9]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/18/EK (2001. gada 12. marts) par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu (OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp.).

([10]) https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-bt11-mir162-mir604-1507-5307-GA21

H. tā kā no 34 apakškombinācijām, ko novērtēja *EFSA*, pieteikuma iesniedzējs iesniedza tikai tādus pētījumus, kas attiecas uz trim apakškombinācijām ([11]); pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis datus par pārējo 31 apakškombināciju;

Nepietiekama herbicīdu atlieku, metabolītu un kombinētās ietekmes novērtēšana

I. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka herbicīdizturīgu ĢM kultūraugu audzēšana noved pie papildu herbicīdu izmantošanas, kas lielā mērā notiek tādēļ, ka rodas herbicīdizturīgas nezāles ([12]); tā kā līdz ar to sagaidāms, ka saliktā transformācijā iegūta ĢM kukurūza tiks pakļautas gan lielākām, gan biežākām glufozināta un glifozāta devām, kā rezultātā var palielināties atlieku līmenis ražā;

J. tā kā joprojām nav skaidras atbildes uz to, vai glifozāts ir kancerogēns; tā kā *EFSA* 2015. gada novembrī secināja, ka glifozāts, visticamāk, nav kancerogēns, un Eiropas Ķīmisko vielu aģentūra (*ECHA*) 2017. gada martā secināja, ka neviena klasifikācija nav pamatota; tā kā gluži pretēji tam 2015. gadā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (*IARC*) (specializēta Pasaules Veselības organizācijas vēža pētniecības aģentūra) glifosātu klasificēja kā iespējami kancerogēnu cilvēkam;

K. tā kā *EFSA* uzskata, ka trūkst nepieciešamo toksikoloģijas datu, lai varētu veikt patērētāju apdraudējuma novērtējumu attiecībā uz vairākiem glifozāta noārdīšanās produktiem, kas saistīti ar glifozātizturīgiem ĢM kultūraugiem ([13]);

L. tā kā glufozināts klasificēts kā reproduktīvajai sistēmai toksiska viela (1B) un tāpēc tam piemērojami Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1107/2009 ([14]) noteiktie izslēgšanas kritēriji; tā kā glufozināta apstiprinājums izmantošanai Savienībā izbeidzās 2018. gada 31. jūlijā ([15]);

M. tā kā tiek uzskatīts, ka novērtējums par ĢM augos konstatētajām herbicīdu atliekām un to noārdīšanās produktiem ir ārpus *EFSA* Ekspertu grupas ģenētiski modificētu organismu jomā (*EFSA* ĢMO ekspertu grupa) kompetences, un tādēļ to neveic kā daļu no ĢMO apstiprināšanas procesa; tā kā tā ir problēma, jo veidu, kādā attiecīgajā ĢM augā noārdās papildu herbicīdi, noārdīšanās produktu (metabolītu) sastāvu un līdz ar to arī toksiskumu var veicināt pati ģenētiskā modifikācija ([16]);

N. tā kā, ņemot vērā herbicīdizturīgu ĢM augu audzēšanā piekopto īpašo lauksaimniecības praksi, pastāv īpaši lietojuma modeļi, iedarbība, specifisku metabolītu rašanās un kombinēta ietekme, kam jāpievērš īpaša uzmanība; tā kā šos faktorus *EFSA* nav apsvērusi;

O. tā kā līdz ar to nav iespējams secināt, ka saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas vai tās apakškombināciju lietošana ir nekaitīga cilvēku un dzīvnieku veselībai;

([11]) *EFSA* atzinums, 24. lpp.

([12]) Sk., piemēram, *Bonny, S.* "Ģenētiski modificēti, pret herbicīdiem noturīgi kultūraugi, nezāles un herbicīdi: pārskats un ietekme" *Environmental Management*, 2016. gada janvāris, 57(1), 31.–48. lpp., https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 un *Benbrook, C.M.* "Ģenētiski modificētu kultūraugu ietekme uz pesticīdu izmantojumu ASV — pirmie sešpadsmit gadi", *Environmental Sciences Europe*, 2012. gada 28. septembris, Vol 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24

([13]) *EFSA* slēdziens par aktīvās vielas glifosāta pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošo analīzi, *EFSA Journal*, 2015. gads; 13(11):4302, 3. lpp., https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK (OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.).

([15]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/?event=as.details&as_id=79

([16]) Tas tā patiešām ir attiecībā uz glifozātu, kā norādīts *EFSA* pārskatā par esošajiem maksimālajiem glifozāta atlieku līmeņiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu, *EFSA Journal* 2018; 16(5):5263, 12. lpp., https://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/5263

Maksimālo atlieku līmeņu un saistīto kontroles pasākumu trūkums

P. tā kā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 396/2005 ([17]), kuras mērķis ir nodrošināt patērētāju aizsardzības augstu līmeni, būtu jānosaka konkrēti maksimālie atlieku līmeņi (MAL) trešās valstīs ražotai pārtikai un barībai, ja pesticīdu lietošanas dēļ atlieku līmeņi ir atšķirīgi no tiem, kādi konstatēti produktos, kas ražoti saskaņā ar Savienībā piekopto lauksaimniecības praksi; tā kā šāda situācija patiešām pastāv saistībā ar herbicīdizturīgu ĢM kultūraugu importu, jo salīdzinājumā ar ģenētiski nemodificētiem kultūraugiem tiek izmantoti lielāki herbicīdu daudzumi;

Q. tomēr tā kā saskaņā ar *EFSA* 2018. gada pārskatu par spēkā esošajiem glifozāta MAL ar datiem, kas bija pieejami, nepietika, lai attiecībā uz ĢM kukurūzu ar *EPSPS* modifikāciju ([18]) varētu noteikt glifozāta MAL un riska novērtējuma vērtības; tā kā saliktā transformācijā iegūtai ĢM kukurūzai ir *EPSPS* modifikācija ([19]);

R. tā kā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 396/2005 tādu aktīvo vielu atliekas importētos izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā paredzētos kultūraugos, kuras nav atļautas Savienībā (piemēram glufozināts), būtu rūpīgi jākontrolē un jāuzrauga ([20]);

S. tā kā atbilstīgi jaunākajai saskaņotajai Savienības daudzgadu kontroles programmai (2020., 2021. un 2022. gadam) dalībvalstīm nav pienākuma mērīt glufozināta (vai glifozāta) atlieku daudzumu kukurūzā (nedz ĢM, nedz citādi audzētā) ([21]); tā kā nevar izslēgt, ka saliktā transformācijā iegūtā ĢM kukurūzā, tās apakškombinācijās vai no tās atvasinātos produktos, kas paredzēti izmantošanai pārtikā vai dzīvnieku barībā, tiks pārsniegts MAL, kas būtu jāievieš un jāuzrauga, lai nodrošinātu patērētāju aizsardzības augstu līmeni;

Bt proteīni

T. tā kā vairākos pētījumos konstatēts, ka pastāv blaknes, kas pēc pakļaušanas Bt proteīnu iedarbībai var ietekmēt imūnsistēmu, un ka daži Bt proteīni var iedarboties kā palīgvielas, ([22]) proti, nonākot saskarē ar citiem proteīniem, var palielināties šo proteīnu alergēniskums;

U. tā kā citas saliktā transformācijā iegūtas ĢM kukurūzas un tās apakškombināciju novērtēšanas procesā *EFSA* ĢMO ekspertu grupas loceklis, paužot mazākuma viedokli, konstatējis, ka, lai gan nevienā Bt proteīnu pielietojumā nekad nav konstatēta neparedzēta ietekme uz imūnsistēmu, šos proteīnus nav iespējams novērot toksikoloģiskos pētījumos, ko *EFSA* pašreiz iesaka un veic ĢM augu nekaitīguma novērtēšanas mērķiem, jo šajos pētījumos nav paredzētas šim nolūkam veiktas atbilstīgas pārbaudes ([23]);

([17]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 396/2005 (2005. gada 23. februāris), ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.). Sk. 26. apsvērumu.

([18]) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 396/2005 12. pantu sniegts pamatots atzinums par spēkā esošo maksimālo atlieku līmeņu pārskatīšanu attiecībā uz glifozātu, *EFSA Journal*, 2018. gads; 16(5):5263, 4. lpp. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2018.5263

([19]) *EFSA* atzinums, 12. lpp.

([20]) Sk. Regulas (EK) Nr. 396/2005 8. apsvērumu.

([21]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2019/533 (2019. gada 28. marts) par saskaņotu Savienības daudzgadu kontroles programmu 2020., 2021. un 2022. gadam, kas pieņemta, lai nodrošinātu atbilstību maksimālajiem pesticīdu atlieku līmeņiem un novērtētu patērētāju eksponētību pesticīdu atliekām augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un uz tās (OV L 88, 29.3.2019., 28. lpp.).

([22]) Informācijai sk. *Rubio-Infante, N., & Moreno-Fierros, L.*, "Pārskats par *Bacillus thuringiensis Cry* toksīnu nekaitīgumu un bioloģisko ietekmi uz zīdītājiem", *Journal of Applied Toxicology*, 2016, 36(5): 630.–648. lpp. http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/jat.3252/full

([23]) Pieteikums *EFSA*-GMO-DE-2010-86 (Bt11 x3 MIR162 x3 1507 x3 GA21 kukurūza un trīs apakškombinācijas neatkarīgi no to izcelsmes), *EFSA* ĢMO ekspertu grupas locekļa *Wal, J.M.* mazākuma viedoklis, *EFSA Journal*, 2018; 16(7):5309, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2018.5309, 34. lpp.

Ceturtdiena, 2019. gada 14. novembris

V. tā kā nesenā pētījumā konstatēts, ka ASV paralēli tam, ka strauji pieaug sēklu apstrāde ar neonikotinoīdiem, vienlaikus aizvien biežāk tiek audzēta ĢM Bt kukurūza ([24]); tā kā Savienība ir aizliegusi brīvā dabā izmantot trīs neonikotinoīdus, tostarp kā sēklapvalkus, jo tie atstāj ietekmi uz medus bitēm un citiem apputeksnētājiem ([25]);

W. tā kā herbicīdu atlieku un to metabolītu potenciālās mijiedarbības ar Bt proteīniem novērtēšana neietilpst *EFSA* ĢMO ekspertu grupas pienākumos, un līdz ar to šāda novērtēšanas nenotiek, veicot riska novērtējumu;

Nedemokrātiska lēmumu pieņemšana

X. tā kā Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgā komiteja, kas minēta Regulas (EK) Nr. 1829/2003 35. pantā, 2019. gada 16. septembra balsojumā atzinumu nesniedza, kas nozīmē, ka atļaujai nav dalībvalstu kvalificēta balsu vairākuma atbalsta; tā kā arī pārsūdzības komitejas 2019. gada 11. oktobra balsojumā atzinums netika sniegts;

Y. tā kā Komisija atzīst, ka problemātiska ir pašreizējā prakse, proti, ka lēmumus par ĢMO atļaušanu joprojām pieņem Komisija, lai gan dalībvalstis ar kvalificētu balsu vairākumu nav sniegušas pozitīvu atzinumu, kas pats par sevi ir liels izņēmums kopējā produktu atļaušanas kārtībā, taču kļuvis par normu, kad tiek pieņemti lēmumi par atļauju piešķiršanu ĢM pārtikai un dzīvnieku barībai ([26]); tā kā Komisijas priekšsēdētājs šo praksi vairākkārt nosodījis kā nedemokrātisku ([27]);

Z. tā kā Eiropas Parlaments astotajā sasaukumā kopumā pieņēma 36 rezolūcijas, ar kurām iebilda pret tādu ĢMO laišanu tirgū, kas paredzēti izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā (33 rezolūcijas), kā arī iebilda pret ĢMO audzēšanu Savienībā (trīs rezolūcijas); tā kā nevienam no minētajiem ĢMO nav sniegts pozitīvs atzinums ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu; tā kā, neraugoties uz demokrātijas nepilnību atzīšanu, atbalsta trūkumu no dalībvalstīm un Parlamenta iebildumiem, Komisija turpina piešķirt atļaujas ĢMO;

AA. tā kā nav vajadzīgas izmaiņas tiesību aktos, lai Komisija varētu neatļaut ĢMO, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums ([28]),

1. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam pārsniedz Regulā (EK) Nr. 1829/2003 paredzētās īstenošanas pilnvaras;

2. uzskata, ka projekts Komisijas īstenošanas lēmumam neatbilst Savienības tiesību aktiem, jo nav savienojams ar Regulas (EK) Nr. 1829/2003 mērķi, kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 178/2002 ([29]) paredzētajiem vispārējiem principiem ir nodrošināt pamatu, lai garantētu cilvēku dzīvības un veselības, dzīvnieku veselības un labturības, vides un patērētāju interešu augsta līmeņa aizsardzību saistībā ar ĢM pārtiku un dzīvnieku barību, vienlaikus nodrošinot efektīvu iekšējā tirgus darbību;

3. aicina Komisiju atsaukt projektu īstenošanas lēmumam;

([24]) "Intensīvas sēklu apstrādes izraisīts straujš neonikotinoīdu izmantojuma pieaugums un agrīna kaitīgo organismu apkarošana ASV lauka kultūraugos", *Douglas, M.R. & Tooker, J.F., Environmental Science & Technology*, 2015, 49, 8, 5088-5097, publicēšanas datums (tīmeklī): 2015. gada 20. marts, https://pubs.acs.org/doi/10.1021/es506141 g

([25]) ttps://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

([26]) Sk., piemēram, Komisijas paskaidrojuma rakstu 2015. gada 22. aprīlī iesniegtajam priekšlikumam tiesību aktam, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1829/2003 attiecībā uz iespēju, ka dalībvalstis var ierobežot vai aizliegt ĢM pārtikas un dzīvnieku barības lietošanu savā teritorijā, kā arī Komisijas paskaidrojuma rakstu 2017. gada 14. februārī iesniegtajam priekšlikumam tiesību aktam, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 182/2011.

([27]) Sk., piemēram, Eiropas Parlamenta plenārsēdē teikto atklāšanas uzrunu par nākamās Eiropas Komisijas politiskajām vadlīnijām (Strasbūrā 2014. gada 15. jūlijā) vai uzrunu par Savienības stāvokli 2016. gadā (Strasbūrā 2016. gada 14. septembrī).

([28]) Saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011 (6. panta 3. punkts) Komisija "var pieņemt" un nevis "pieņem" projektu, ja pārsūdzības komitejā ar dalībvalstu kvalificētu balsu vairākumu nav sniegts pozitīvs atzinums.

([29]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

4. atkārtoti pauž apņemšanos sekmēt darbu pie Komisijas priekšlikuma, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 182/2011; aicina Padomi steidzami turpināt darbu pie minētā Komisijas priekšlikuma;

5. uz doto brīdi, ja dalībvalstis nav sniegušas atzinumu pārsūdzības komitejai, aicina Komisiju saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 182/2011 6. panta 3. punktu apturēt atļauju piešķiršanu ĢMO neatkarīgi no tā, vai ĢMO paredzēti audzēšanai vai izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā;

6. aicina Komisiju neapstiprināt herbicīdizturīgus ĢM kultūraugus, kamēr visaptveroši nav izanalizēti ar atliekām saistītie veselības apdraudējumi, izskatot katru gadījumu atsevišķi, un līdz ar to pilnībā jāizvērtē atliekas, ko rada ĢM kultūraugu apsmidzināšana ar papildu herbicīdiem, kā arī jāizvērtē to metabolīti un jebkāda kombinētā ietekme;

7. aicina Komisiju riska novērtējumu par papildu herbicīdu izmantošanu un to atliekām pilnībā iekļaut herbicīdizturīgu ĢM augu riska novērtējumā neatkarīgi no tā, vai attiecīgo ĢM augu Savienībā paredzēts audzēt vai importēt izmantošanai pārtikā un dzīvnieku barībā;

8. aicina Komisiju neatļaut tādu izmantošanai pārtikā vai dzīvnieku barībā paredzētu ĢM augu importu, kas ir izturīgi pret herbicīdaktīvām vielām, kuras nav atļauts izmantot Savienībā;

9. aicina Komisiju neapstiprināt nekādas saliktos ĢM transformācijas notikumos iegūtas apakškombinācijas, kamēr *EFSA* tās nav vispusīgi novērtējusi, pamatojoties uz pilnīgiem datiem, kurus iesniedzies pieteikuma iesniedzējs;

10. uzskata, ka tādu šķirņu apstiprināšana, par kurām nav sniegti nekaitīguma dati un kuras nav nedz pārbaudītas, nedz arī pat izveidotas, ir pretrunā vispārējo pārtikas aprites tiesību aktu principiem, kas noteikti Regulā (EK) Nr. 178/2002;

11. aicina *EFSA* padziļināti izstrādāt un sistemātiski izmantot metodes, kas ļautu konstatēt saliktos transformācijas notikumos iegūtu ĢM neparedzēto ietekmi, piemēram, saistībā ar Bt toksīniem raksturīgajām palīgvielu īpašībām;

12. mudina Komisiju Savienības saistības, kas izriet no tādiem starptautiskiem nolīgumiem kā Parīzes klimata nolīgums, ANO Konvencija par bioloģisko daudzveidību un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķi, uzskatīt par attiecīgajiem Savienības tiesību aktu noteikumiem un/vai leģitīmiem faktoriem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1829/2003 un piešķirt šīm saistībām pienācīgu nozīmi, kā arī informēt par to, kā tās ņemtas vērā lēmumu pieņemšanas procesā;

13. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.